

עלון העמותה הישראלית ISTA Newsletter

לטיפול במשחק בחול

דצמבר 2023 December 2023

גיליון מס' 1

ברוכות הבאות וברוכים הבאים

לעלון החדש של קהילת הטיפול במשחק בחול!

Welcome to our new
Sandplay Community Newsletter!

תוכן הגיליון:

- פינתה של נשיאת העמותה.....ע"מ 2-4
- טיפול במשחק בחול למען המפונים, מאת מיכל טרודרט ומישל מנדלוביץ'-יובל.....ע"מ 4-9
- פינת הסימבול החודשי.....ע"מ 10-12
- פינת קישורים למאמרים מומלצים אונליין.....ע"מ 12-13
- קול קורא לגיליונות הבאים!.....ע"מ 13

ברוכות הבאות וברוכים הבאים לפינת הנשיאה

ד"ר רובין ב. צייגר

פעמים אינספור לאורך תקופה קשה זו מצאתי את עצמי ללא מלים. יתכן שזהו הקשר העמוק שקיים אצלי באופן אישי ומקצועי למשחק בחול, אשר בדרכו המופלאה עובד בנפש, לרוב בדממה. ובכל זאת, כדי לספר לכם על עושר העבודה שנעשית בימים אלה, אנו נרגשות ליזום את העלון הזה, בתקווה להפיקו מספר פעמים בשנה. המלחמה הנוכחית על מורכבותה הרבה מדגישה את כוחה ועוצמתה של קהילת המשחק בחול שלנו אשר מתכנסת יחדיו כדי לתרום את חלקנו בריפוי המדינה. קולגות וסטודנטיות רבות שלנו מושקעות בפעולת סיוע באמצעות משחק בחול ועבודה עם דימויים. מיכל טרודרט ומישל מנדלוביץ-יובל היוו ראש-חץ בארגון סביבות עבודה בטוחות במספר מלונות (ראו את כתבתן המשמעותית בהמשך) ועמן התנדבו לסייע עוד רבות.ימים.

במשך שנים רבות מדי הייתה קהילת המשחק בחול בחזית הטיפול בטרומה בעקבות המלחמות. החל מרינה פורת וברט מלצר אשר הקימו תכניות רבות בתחום, כגון עבודה קבוצתית עם ילדי בית ספר בשדרות. בתחילת המלחמה הם נתנו למתנדבי המלונות הרצאה בנושא זה. רבות אחרות (כמו סינתיה רסקין) נתנו ונותנות תמיכה ועזרה בימי מלחמה וטרור. נעניק להן.ם במה בגיליונות הבאים של העלון.

לינור שטיינהרדט (בשיתוף עם בתי לווינשטין ואיתי) העלתה את הרעיון של קבוצת הדרכה חנימית בימי חמישי בערב. מטפלות.ים במשחק בחול וסטודנטים.ות יושבות.ים זה לצד זה בחלונות הזום ומנסות.ים לפגוש את הטרומה של המטופלים, הן בקליניקות והן במלונות. בד בבד אנו משאירות.ים מקום לדון בהעברה הנגדית שלנו ובטרומה המשותפת שאנו חוות.ים. בנוסף, מישל הצטרפה ושיתפה מקצת מעבודתה במלון רויאל בירושלים עם ילדי מפונים מהדרום. זו הייתה חוויה מרתקת וכואבת בו זמנית.

ביום חמישי ה-14 לדצמבר משעה 20:30-22:00, מיכל טרודרט תספר על חוויותיה באילת. במידה ותרצו להצטרף להרצאה זו או לפגישות הדרכת הזום של ימי חמישי בערב, שילחו לי מייל ואשלח קישור לזום. rbzeiger@yahoo.com

אנו קהילה קטנה, ועם זאת אנו עובדות בשותפות ובאחוה. ברצוני להודות לאלה שהתגייסו לעזרה: אניה יאסובסקי, אהובה יבין-ארנון, יעל ד"ן-פרחי, טלילה נבון, שלומית גורליק, ענת ברקובסקי-פרונט, סלעית אחי-מרים, בנימין אדילמן, תהילה כהנא, מרדכי זלר, מירי גרונר, דבי גיואן, וטלי כהן-פיאמנטה. אני מקווה שבכל גיליון נצליח להאיר זרקור על מטפלת, סטודנטית או מתמחה מסויימת.

כעת, ארצה להכיר ולהודות באופן אישי לדפנה רוזין על תמיכתה הטכנית ועל כישוריה ביצירת עלון זה. אני רוצה להכיר בחזונה של לינור, אשר לפני כשנתיים העלתה את הצורך בעלון כזה על מנת לחזק את הקהילה שלנו.

החלום סוף סוף מתגשם.

WELCOME FROM THE PRESIDENT'S CORNER

Dr. Robin B. Zeiger

Countless times throughout this difficult period I find myself saying, "I have no words." Perhaps this is my deep connection to sandplay both personally and professionally that works magic of the psyche often in silence.

However, to communicate the richness of the work we are doing, we are excited to finally initiate a newsletter we hope to publish several times a year. This war with all its complexities, highlights the strength and power of our sandplay community to rally together and do our part to help heal this country. So many of our colleagues and students have immersed themselves in helping via sandplay and work with images. Michal Troudart and Michelle Mendelowitz Yuval have been at the forefront of organizing safe sandplay spaces at several hotels. (Please see their meaningful article [here](#)). So many others have volunteered to help within the hotels.

For too many years, our sandplay community has been at the forefront of offering trauma work to deal with the effects of trauma and war. It began with Rina Porat and Bert Meltzer via countless programs. Among them was their ongoing program in a school in Sderot with group sandplay. At the beginning of this war, Rina and Bert offered the hotel volunteers a talk on the use of group sandplay. Many others have also offered and continue to offer support and help in times of terror and war (e.g. Cynthia Raskin). We will highlight them in future newsletters.

Lenore Steinhardt (in collaboration with Bati Lowenstein and myself) had the vision to begin a free "drop-in" supervision group on most Thursday evenings from 7:30-9:00. Sandplay therapists and students "sit side-by-side" in Zoom windows and attempt to meet the trauma of the patients both in our clinics and the hotels. We also make sure to leave a space to discuss our own countertransference reactions and our own shared trauma. In addition, Michelle joined us and shared some of the work at the Royal Hotel in Jerusalem with children from the south. This was stimulating and painful in the same moment.

On **Thursday, December 14 from 20:30-22:00**, Michal Troudart will speak on the experiences from Eilat. If you are interested in this talk or further Thursday supervision groups, send me an email and I will share the link.
rbzeiger@yahoo.com

We are a small community, yet despite there is much hard work, kinship and comradery. I would like to thank the volunteers: Anya Yasovsky, Ahuva Yavin Arnon, Yael Dayan-Farhi, Talila Navon, Shlomit Gorelik, Anat Bercovski-Front, Salit Achi Miriam, Binyomin Adilman, Tehila Cahana, Mordechai Zeller, Mireille Gronner, Debbie Jivan and Tali Cohen Piamenta. It is my hope that in each newsletter we will begin to highlight a different sandplay therapist, practitioner or student.

At this time, I would like to recognize and to offer my personal thank-you to Daphna Rosin for her wisdom and technical support in creating this newsletter. I would also like to recognize the vision of Lenore. About two years ago, she suggested the need for a newsletter to further strengthen our community. The dream has finally come to fruition.

מיכל טרודרט

טיפול במשחק בחול למען המפונים

מיכל טרודרט ומישל מנדלוביץ-יובל

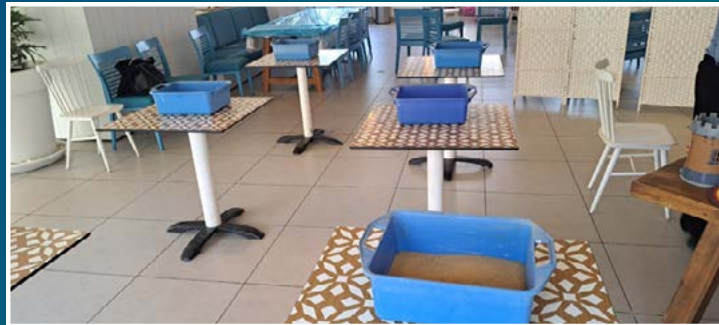

מישל מנדלוביץ-יובל

עם פרוץ המלחמה ולאחר הטבח הנורא ב"שובי עוטף עזה, משפחות רבות פונו לבתי מלון ברחבי הארץ, כולל ירושלים. הזמנו את חברי ISTA לפגישה כדי לשקול דרכים שבהן נוכל להציע טיפול במשחק בחול לאוכלוסייה זו. בעוד שהמחשבה הראשונית שלנו הייתה להקים חדרי משחק בחול לעבודה פרטנית, עד מהרה הבנו שהצורך כה גדול, שיהיה נכון יותר לעבוד בקבוצות.

רינה פורת וברט מלצר, שהשתמשו במודל קבוצתי ככלי התערבות בטרומה עם ילדים בשדרות, שיתפו אותנו בניסיונם והתחלנו לגייס תרומות מבני משפחה וחברים כדי לממן רכישת מיניאטורות להקמת מספר חדרי טיפול במשחק בחול.

ההתנסות הראשונה שלנו היתה באילת, שם הוזמנו לעבוד עם מפונים משני קיבוצים שחוו טראומה קשה. ב-20 באוקטובר נסעו מיכל טרודרט ואניה יאסובסקי למלון ספורט באילת, מצוידות במגוון רחב של מיניאטורות שרכשנו. משלוח נוסף של מיניאטורות הגיע אלינו מברט מלצר, כמו גם 12 ארגזי חול קטנים מפלסטיק, ששימשו אותו ואת רינה פורת בפרויקט שעשו בשדרות עד לקורונה.

במשך שלושה ימים הפעילו מיכל ואניה את המתחם של הטיפול במשחק בחול, ועבדו בסך הכל עם 66 אנשים, רובם ילדים וחלקם מבוגרים. חלק מהילדות והילדים חזרו ובנו מספר סצנות בחול. הסצנות היו רבות עוצמה, ואפשר היה לחוש דרכן את הכאב הנורא. החוויות הקשות מהשבת של ה-7 באוקטובר הומחשו בארגזים, לצד דימויים קומפנסטוריים ומעצימים. דימויים של כאוס, מוות, אלימות ואבל על האובדן, ולצדם כוחות צבא עוצמתיים, כוחות קסם וריפוי, או דימויים של שלוה ורוגע. חווינו פעם נוספת את חשיבותו ועוצמתו של הטיפול במשחק בחול לנוכח חוויות שלא ניתן להעלות על הדעת ושאינן ניתנות לביטוי במילים.

בירושלים התנדבו חברות, מתמחות-מתקדמות ותלמידות של ISTA להפעיל קבוצות עם ילדים במלון רמדה, בחסות קופת חולים לאומית, הדואגת לצרכי בריאות הנפש של המפונים, שהגיעו בעיקר משדרות ומשלומי, השוהים במלון. מאז 26.10.23, צוות של עשרה מטפלים הקים חדר לטיפול במשחק בחול שפועל שלוש פעמים בשבוע. במהלך כל מפגש מנהלים שלושה מטפלים שתי קבוצות של 6-10 ילדים בגילאי 3-12. במהלך המפגשים הללו, כל ילד בונה סצנה בארגז חול קטן משלו.

באמצעות ניסוי וטעיה והערכה מחדש מתמדת של עבודתנו, הצלחנו לאט לאט ליצור את התנאים האופטימליים המאפשרים מרחב החזקה לכל ילד למרות המערך הקבוצתי. כל הילדים, אפילו בני השלוש, משתמשים במרחב הבטוח והמוגן כדי להביע רגשות, לעבד כמה מהאירועים הנוראיים שהם היו עדים להם או ליצור תמונות מפצות ומרפאות ממעמקי נפשם. בעבודה עם הילדים הכרנו גם את הוריהם והבנו שרבים מהם יכולים להרוויח אף הם מטיפול במשחק בחול. לאור זאת, הצענו מפגשים קבוצתיים לאוכלוסייה הבוגרת, כולל הורים, ואנו מתכננים להמשיך את המפגשים הללו.

במקביל, קבוצת מטפלות בחול חברות יה"ת הקימה מרחב של טיפול במשחק בחול ב"חדר הבטוח" של יה"ת במלון של קיבוץ רמת רחל. הן מציעות מפגשים פרטניים או בקבוצות קטנות של טיפול במשחק בחול לילדים המשתתפים בפעילויות בחדר הבטוח. אנו בקשר עם ארגון חוסן של שדרות ושל מועצה אזורית אשכול, ומתכננות להקים בקרוב חדרי טיפול במשחק בחול במרכזים של חוסן המוקמים בים המלח ובאילת.

לבקשת האחראית על הטיפול במלון רמדה מטעם קופת חולים לאומית, קיימנו סדנאות עם שתי קבוצות של אנשי צוות, ששילבו התנסות של כל אחד מהם בבניית ארגז חול והרצאה על טיפול במשחק בחול במצבי טראומה.

עד כה קיימנו מפגש הדרכת עמיתים אחד ואנו מתכננים לקיים מפגשים כאלה על בסיס קבוע.

SANDPLAY THERAPY WITH EVACUEES

Michal Troudart and Michelle Mendelowitz-Yuval

With the outbreak of the war and after the terrible massacre in the settlements around the Gaza Strip, many families were evacuated to hotels around the country including Jerusalem. We invited members of ISTA to a meeting to consider ways in which we could offer sandplay therapy to this population. While our initial thought was to set up sandplay rooms for individual work, we soon realized that the need was so great, that it was more appropriate to work in groups.

Rina Porat and Bert Melzer, who had used a group model as a trauma intervention tool with children in Sderot, shared their experiences with us and we got to work getting donations from family and friends to fund the sandplay equipment we needed to set up a number of sandplay rooms.

Our first sessions took place in Eilat, where we were invited to work with evacuees from two kibbutzim who had experienced severe trauma. On October 20th, Michal Troudart and Anya Yasovsky drove to Eilat with sandplay equipment that included the small plastic boxes that Bert and Rina had used with the children of Sderot until the beginning of COVID-19.

During 3 days Michal and Anya operated a sandplay room, working in total with 66 individuals, most of them children and some adults. The scenes were powerful, and the difficult experiences from Saturday of October 7th were illustrated in sandtrays and included compensatory and empowering images along with images of chaos, death, violence, mourning for the loss, along with powerful military forces, magic and healing powers, or images of peace and calm. Once again, we witnessed the importance of sandplay therapy when dealing with unimaginable, unspeakable, and unthinkable experiences.

In Jerusalem, members, sandplay practitioners and students of ISTA volunteered to operate groups with children at the Ramada Hotel under the auspices of Kupat Cholim Leumit who are taking care of the mental health needs of the evacuees, mainly from Sderot and Shlomi, who are staying at the hotel. Since 26.10.23, a team of 10 therapists has set up a sandplay room 3 times a week. During each meeting, 3 therapists run two groups with 6-10 children aged 3-12. During these sessions, each child is given a small sandbox in which to build.

Through trial and error and constant assessment and reassessment of our work, we have slowly been able to create the optimal conditions that allow for a holding space for each child despite the group situation. All the children, even the 3 year olds, really use the safe and protected space to express feelings, process some of the terrible events they witnessed or create compensatory images that their souls require to heal. Working with the children we also got to know their parents and realized that many of them could also do with sandplay. In the light of this, we have just started offering group sessions to the adult population, including parents, and hope to extend these sessions.

A group of sandplay therapists who are Yahat members, set up a sandplay space in a Yahat Heder Batuach at the hotel in Kibbutz Ramat Rachel where therapists and offer individual or small group sandplay sessions to the children who participate in the activities in the safe room.

We are in contact with the Hossen organization of Sderot and the Eshkol Regional Council, and are planning to soon establish sandplay rooms at the Hossen centers located in the Dead Sea and Eilat.

At the request of the psychiatrist from Kupat Holim Leumit who is in charge at the Ramada Hotel, we held workshops with two groups of staff members, where each of them built a sand scene and Michal gave them a lecture on sandplay therapy and its advantages in trauma situations.

We had one peer supervision session, and we plan to have such sessions on a regular basis.

סימבול החודש: תיבות אוצר ואבנים יקרות

ד"ר רובין ב. צייגר

אין זה כה פשוט להתבונן בדממה בתמונות החול שנוצרות על ידי הילדים שהורחקו מבתיהם בדרום. מבין החיילים, הקרבות, המפלצות רבות העוצמה, כלי הנשק ומצבות הקבורה, נמשכת אל סמלי התקווה והריפוי. קבוצת המיניאטורות ש"קראה אליי" בחודש זה היא של תיבות האוצר המלאות פריטים רבים. חלקן מוזהבות, וכשהן סגורות הן מסתירות בתוכן בבטחה את תוכן. אחרות בנויות כך שניתן לראות את תכולתן מבלי לפתחן.

בפעמים המעטות בהן התבוננתי בתהליך היצירתי שמתי לב לכוחן של תיבות האוצר הללו עבור הבנות והבנים. הושקעה אנרגיה רבה במציאת ה"אוצר" והכנסת דבר מה בתוכו. לעתים הפריט היה גדול מדי ולעתים התאים בדיוק. מדי פעם התקשה היוצר להחליט מה לשים בתיבה, והחליפו מספר פעמים. בין הפריטים היפהפיים היו גולות ואבני קריסטל צבעוניות.

האסוציאציה הצנועה שלי היא שילדים אלו שחוו טראומה וניתוק מביתם זקוקים להסמלה של הצורך לשמר ביטחון. אולי קיים צורך להיזכר באוצרות החיים בתוך הכאוס, האבדן והאימה. מצאתי את עצמי מהרהרת בקשר שבין אבני קריסטל והנפש. חשוב לזכור כי משמעות הסימבול היא מרובת-פנים ורבדים. בדרך כלל אנו משתמשות בסימבול במשחק בחול או שהוא מופיע בחלומותינו כנושא מסר מרובה משמעויות, חלקן מודעות וחלקן לא-מודעות.

אני נזכרת בציטוטים חשובים של מ. ל. פון פרנץ בפרק על אינדיבידואציה בספרו של ק. ג. יונג "האדם וסמליו":

"אבן עגולה היא סימבול של הסלף" (ע"מ 218).

ועוד:

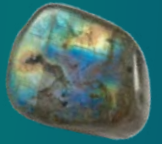
"בחלומות רבים, הגרעין המרכזי, הסלף, מופיע גם כקריסטל. הארגון המתמטי המדויק של הקריסטל מעורר בנו את התחושה האינטואיטיבית אשר אפילו בחומר "מת" לכאורה עובד עיקרון הסדר הרוחני. כך מייצג הקריסטל באופן סמלי את אחדותם של ניגודים קיצוניים - של הרוח והחומר. יתכן כי קריסטלים ואבנים מתאימים לשמש כסימבולים של העצמי משום שהם "פשוט כפי שהם" מטבעם.

אנשים רבים מתקשים להימנע מאיסוף אבנים בעלות צורה או צבע מיוחדים, מבלי לדעת מדוע הם עושים זאת. זה כאילו שקיים באבנים מסתורין שמקסים אותם. אנשים אספו אבנים מאז ומעולם, וסברו כנראה שהן מכילות את כוח-החיים בכל מסתוריותו" (ע"מ 220).

כשאני מהרהרת בכל זה, אני נזכרת בלקחים חשובים. כמטפלים במשחק בחול המתמודדים עם זוועות איומות, מלחמה וגלות מהבית, עלינו להחזיק בכאב, בטראומה ובאבני המצבות. עם זאת עלינו גם לשים לב ולהחזיק את סמלי התקווה והטרנספורמציה ולאפשר לסלף לעשות את עבודתו.

SYMBOL OF THE MONTH: TREASURE CHESTS AND STONES/CRYSTALS

DR. ROBIN B. ZEIGER

It is not so simple to silently watch the sandtrays being created by the children displaced from their homes in the south. Amongst the soldiers, battles, powerful beasts, tools of war, and gravestones, I have been drawn to the symbols of hope and healing. One category of miniature has called to me this month, the treasure chests filled with many objects. Some are gold and when closed they totally conceal and keep safe what is inside. Some are constructed of “see through panels” so it is possible to peek inside without opening them.

In the few times, I have observed the creative process, I have noted the power of these treasure chests for both girls and boys. A good amount of energy was invested in finding the “treasure” and placing something inside. Sometimes the item is too big and sometimes it is just right. At times, the creator cannot easily decide upon what to place inside and it is replaced several times. Amongst the many choices, I have noticed beautiful items such as colored balls or colored “crystals”.

My humble association is that the displaced and traumatized children needed to symbolize the drive to keep something safe. Perhaps there is a need to remember the treasures of life in the midst of chaos, loss, and terror. Here, I found myself reflecting on the connection between crystals and the soul. It is important to remember the multi-faceted meanings and levels of symbols. Often we consciously use a symbol in our sandplay or it arises in our dream life as a messenger of multiple meanings at once; some conscious and some deeply unconscious.

I am reminded of some important quotes from M. L. Von Franz in her chapter on individuation in C. G. Jung's, *Man and His Symbols*. She states:

"A round stone is a symbol of the Self." (p. 218)

And further:

"In many dreams the nuclear center, the Self, also appears as a crystal. The mathematically precise arrangement of a crystal evokes in us the intuitive feeling that even in so-called "dead" matter, there is a spiritual ordering principle at work. Thus the crystal often symbolically stands for the union of extreme opposites—of matter and spirit. Perhaps crystals and stones are especially apt symbols of the Self because of the "just-so-ness" of their nature.

Many people cannot refrain from picking up stones of a slightly unusual color or shape and keeping them, without knowing why they do this. It is as if the stones held a living mystery that fascinates them. Men have collected stones since the beginning of time and have apparently assumed that certain ones were the containers of the life-force with all its mystery." (p. 220).

As I reflect upon all of this, I am reminded of some important lessons. As sandplay therapists challenged by horrific terror, war and displacement we must hold the pain, trauma, and the "gravestones". But we must also notice and hold the symbols of hope and transformation and allow the Self to do its work.

Reference:

Von-Franz, M. L. Chapter 3, The process of individuation. In C. G. Jung et. al. (1964). *Man and His Symbols*. Random House Publishing Group. Kindle Edition.

RECOMMENDED LINKS CORNER פינת הקישורים המומלצים

הירשמו לאתר חקר הסימבולים ARAS
כדי לקבל כל חודש מאמר על סימבול חינוך במ"ל

[לחצו כאן למאמר על "עץ העולם", חנוכה ועץ חג המולד באתר ARAS](#)

היכנסו לאתר הז'ורנל האמריקאי של טיפול במשחק בחול
וקראו את תקצירי המאמרים (גם בעברית!) בגיליון החדש,
ארבעה מהם של חברותינו מישראל

לחצו כאן לקישור לז'ורנל האמריקאי של טיפול במשחק בחול JST

בברכת חנוכה שמח ותקווה לרגיעה ולימים טובים!

להתראות בגיליון הבא!

קול קורא:

- לכתוב מאמרים על סימבולים או בנושאים מעניינים אחרים שרלבנטיים עבורינו.
- להציע רעיונות לעתיד, חדשות, עדכונים, פינות או זרקור על מטפלת מסוימת.
- ספרו לנו איך עוברת עליכם תקופת המלחמה.

CALLING ALL OF YOU:

- Write articles on symbolism and other topics of interest to us.
- Suggest future topics, news, updates or people to spotlight.
- Tell us how you are faring in this time of war.

שילחו לדפנה daphnarosin@gmail.com
או לרובין rbzeiger@yahoo.com

